

Utilitarisme: John Stuart Mill.

Biografia

Londres 1806- Aviñon 1873

Fill de James Mill (col.laborador de Bentham; historiador, filòsof, polític)

Educació molt rigorosa i elitista; experiment amb el fill (lògica, economia, formació clàssica, història).

Crisi als 20 anys (lectura poemes anglesos romàntics,..., Coneix Harriet Taylor: casada, sufragista)

Visió negativa de la societat anglesa del moment:
imperialisme industrialista-materialisme, puritanisme moral.

Es casa als 50 anys i se'n va a viure a Avinyon

Tornarà a Londres cridat a participar en el Parlament anglès.

DUES INFLUÈNCIES DIRECTES

Jeremy Bentham (1r utilitarisme)

Darrer il·lustrat (materialista, inquietuts socials)

Acte bo = El que promou la felicitat, entesa com la major quantitat de plaer possible.

CRITERIS: Intensitat, duració, Certesa, Proximitat, Fecunditat, Puresa.

(hedonisme, criteri popular-democràtic, sensisme quantificador: inclús traduït a la quantitat de diners que estem disposats a pagar. Relació directa amb la promoció dels diners pròpia dels pensadors liberals)

Pensador lligat a

David Ricardo (la societat com un rusc d'abelles: la rebaixa de les condicions materials dels treballadors és un fet inevitable que equipara el funcionament social al de la selecció natural darwiniana)

Adam Smith (teoria de la mà invisible i del *Laissez faire*)

Alexis de Tocqueville

Obra: *La democràcia en Amèrica*

Els factors econòmics (diners) determinen la igualtat i la llibertat. (Són la moneda-codi universal de canvi i concòrdia).

Els valors socials passen a ser purament materials.

Altres valors només fomentats en àmbit familiar. ÉS LA SOCIETAT BASADA EN L'INDIVIDU.

Mill hi veurà una societat amb "mal d'esperit", "malalta del cor"

UTILITARISME DE MILL

Posicionament Mill entre A i B

A:

1. "És bo perquè m'agrada" (1r utilitarisme, subjectivisme moral)
2. En termes de Mill, serà *basar la virtut en la idea del DESIG o DESITJAT* (Desire. Desired)
3. ("Si la vida fuera justa, los dulces no engordarian")
4. Principi sentimental basada en la idea de felicitat entesa com a PLAER.
5. Epicur, Bentham, Hume.
6. Moral individualista.

B:

1. "M'agrada perquè és bo" (normativisme, objectivisme moral)
2. En termes de Mill, serà *basar la virtut en la idea del DESITJABLE (desirable)*
3. ("Como hay justicia, los dulces engordan").
4. Principi racional basat en la idea de felicitat entesa com a VIRTUT, o en altres idees (dignitat, llibertat)
5. Aristòtil, Marx, i sobretot Kant.
6. Moral d'ideals, d'excel·lència o rigorista.

MILL BUSCARÀ UN TERME MIG

LA FELICITAT EN MILL

SATISFACCIÓ: bona previsió de plaer puntual-concret, de fàcil abast.

FELICITAT: afecció global, general, influeix de manera completa sobre la vida. Complexe.

Aquesta felicitat molts cops és imperfecta, millorable, i consisteix en la...
LLUITA PER LA SEVA PERFECCIÓ:

PLAERS SUPERIORS I INFERIORS

Objecció contra l'utilitarisme = doctrina de porcs.

Resposta de Mill: Porc: plaers només sensuals.

Persones: facultats superiors (intel·ligència, sentiments, imaginació)

Plaers superiors:

-No per quantitat, com en Bentham, sinó per QUALITAT

-Fet constatat per experiència (no argument):

-PREFERIBILITAT dels superiors: l'intel·ligent no vol ser un ximple, el generós no vol ser egoïsta... tot i que potser patiran més!!!! (plaers inferiors!!!!)

-Les renúncies als plaers superiors són circumstancials (cansanci, hàbits)

-Aquí té sentit abandonar la pròpia felicitat per la felicitat dels altres.

Acte bo: acte que proporciona la major felicitat possible... PER A LA MAJOR QUANTITAT DE PERSONES POSSIBLE = acte ÚTIL

Mill parla sovint d'un HEROI MORAL UTILITARISTA

-Per una banda, evidentment, s'allunya del model individualista (SACRIFICI)

-Per altra banda, no és un heroi fatal: el que només salva als altres, però s'enfonsa a sí mateix

Per tant...

1-L'HEROI MORAL de Mill comparteix la felicitat dels altres, però en 1r lloc estan els altres, i en 2n lloc ell, essent ell possiblement feliç així.

2-La moral utilitarista proposada per Mill és una moral de l'interès personal unida + interès col·lectiu

3-La noció de VIRTUT queda així incorporada en la moral de Mill.

POSSIBILITAT DE LA FELICITAT: PER EDUCACIÓ (1) I PER CONDICIONS SOCIALS (2) (POLÍTICA!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!)

1. La felicitat necessita TRANQUIL·LITAT (Seguretat -2- proporcionada per l'estat del benestar)

2. La felicitat també necessita EXCITACIÓ (Desig-estimació que no s'esgota mai si està dirigida vers els altres (1). Amb l'EDUCACIÓ crearem hàbits altruistes, noblesa del caràcter...

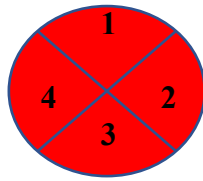
El plaer és més que diners, és

A-Cultura (afecta a la totalitat de la vida humana. Serveix com a foment de B)

B-Amistat (necessària per rebre la cultura)

"Millor Sòcrates insatisfet que un porc satisfet"

La felicitat és un compost (“quesitos”) entre els quals una de les seves parts és la VIRTUT, i la resta són bens lligats als PLAERS INFERIORS, que mai són criticats:

2, 3 i 4, Plaers inferiors, són molt propers al fi de la felicitat, però poden ser perjudicials per la felicitat dels altres (poder, fama, diners). NECESSARIS, NO SUFICIENTS
1: la virtut, és l'element primordial moral de la felicitat, perquè mai pot perjudicar als altres, ans al contrari
SUFICIENT I NECESSARI

2, 3 i 4 són mitjans *naturals* (per menjar, per ser estimats, per sentir plaer...) que *culturalment* seran fins en si mateixos (Mill pensa que el capitalisme és progrés econòmic).
1 representa el fi artificial que pot ser desitjat com a originari o natural.

Pels hedonistes, només existeix 2, 3 i 4 naturals, i no poden normativitzar res, només descriuran.

Per Kant, només es pot normativitzar, només hi ha virtut, perquè el desitjat no compte.

SOLUCIÓ MILL: el barbar pot desitjar en la seva felicitat la violència contra els altres, però serà immoral perquè només és plaer inferior (2, 3 i 4). L'HOME EDUCAT té present tots els ingredients de la felicitat, i per la virtut que desitja, no podrà fer res en contra de ningú.

Voluntat (Will, haver de), 1, no és el mateix que Desig (Desire), 2.

Activa (esforç, passat, present o futur) i passiva, respectivament.

1 prové de 2, però es pot separar de la seva soca, per acció dels hàbits i l'educació.

(ex. 1: haig d'estudiar, “actuo amb força de voluntat”, quan vull mirar la tele: en realitat són dos desitjos, perquè també vull tenir títol universitari, així que és conflicte entre plaer inferior i superior)

(ex. 2: desitjo anar a dormir, però m'haig de rentar les dents (força de voluntat). Torna a haver-hi conflicte de desitjos -la salut en les dents-, però l'hàbit i l'educació em proporciona la possibilitat del que faré amb la meua voluntat, no amb el desig de plaer inferior de descans fàcil i immediat)

CONCLUSIÓ

Minimalisme moral: moral popular, conseqüencialisme, relació amb pedagogia i política

Teleològic i Hedonista + “Utilitarista normatiu”: no al primer utilitarisme, no a moral radical de màxims objectius.

“Si el deure i el moral han d'estar dins *l'és* factual de Hume (el seu emotivisme moral, que és subjectivisme), aquest fet és social, és un fet moral sorgit per educació i valors cívics (objectivisme introduït)”